

raade, og som vist neppe noget Land, der vil kaldes civiliseret, har noget Sidestykke til; men det er muligt, at jeg forstaaer Bestemmelsen urigtig, og det vil da være mig hørt at blive bedre underrettet. — Der er ogsaa en anden Bestemmelse af en lignende Beskaffenhed, nemlig hvor der staar: „Naar der fra Husbonden fremkommer Begjæring om, at den offentlige Politisag hæves, bliver saadan Begjæring at tage til Følge, saafremt der ikke findes at være Grund til at idømme ham selv Bøde.“ Husbonden kan jo muligvis være vidende om, at Oplysninger, som ville domsfælde ham, ere underveis til Politiretten; men naar han isorveien stnyder sig med at indgive Begjæring om, at Politisagen hæves, er det forbi med alle Oplysninger. Jeg kan meget vel skjønne, at man har troet derigennem at reise et Voldværk for Husbondens Ret til offentlig at forfølge sin Sag, og til ogsaa at undgaa at forfølge den, men jeg peger paa disse Konsekventer for at tydeliggjøre, hvorfor jeg ikke kan gaa med til saadanne Bestemmelser. Det forekommer mig, at Lovforslaget, som det forelaa ifjor, var — jeg vil ikke bruge noget ubehageligt Udtryk — simpelt nok i sig selv. Jeg kan for mit Vedkommende sige, at Forslaget, som det var forelagt af Justitsministeren, var det mest konsekvente; men for at bøde paa de Strengheder, som fandtes deri, gif man i Udvalget ind paa Lempelser, Formildelser og Omskrivninger af forskjellig Art, hvorved Lovforslaget ganske vist fik et ufuldligere Indhold, men ogsaa tabte noget af sin Brugbarhed for Husbonden, altsaa det, som egentlig tilsigtedes. Jeg kan imidlertid ikke negte, at det efter de Forandringer, det er undergaaet iaar, forekommer mig langt mindre anbefalelsesværdigt, end det var ifjor, og jeg tør allerede nu udtale, at uden væsentlige Forandringer i de af mig berørte Punkter vil jeg ikke paa nogen Maade kunne stemme for det.

Minestad: Jeg skal ikke inblade mig paa de mere salmindelige Betragtninger, som fremkom fra den ærede sidste Taler, thi der har jo ved denne Sags mangfoldige tidligere Behandlinger her i Thinget været rig Leilighed til at drøfte Sagen i sin Almindelighed. Jeg skal heller ikke komme ind paa hans Kritik af enkelte Bestemmelser i Forslaget, da den i tilstrækkelig pientydelig Grad berøede paa Misforstaaelser af Lovforslagets Bestemmelser. Navnlig var hans Kritik af §§ 5 og 6 ganske paafaldende urigtig, og derunder ogsaa hans Forudsætning om, at Enhver, der tager en Person i Arbejde, vilde kunne blive straffet, naar Personen tilfældigvis havde en Skudsnaalsbog, hvori der fandtes en Paategning som den i § 7 omhandlede. Enhver, der blot løselig gennemlæser Lovforslaget, vil let se, at det er urigtigt, idet § 5 viser, at Bestemmelsen kun gjælder i det Tilfælde, hvor der er Vedkommende vitterligt, at Lyendet ikke er lovlig fikt fra

sin forrige Tjeneste. I § 6 findes der en Bestemmelse om, hvem der skal anses som vidende om det nævnte Forhold i det Tilfælde, hvor der findes en skriftlig Paategning efter 7, men det gjælder kun for den, der sætter Lyendet, eller som medvirker til at bortfæste det; det gjælder ikke for den, der tager en Person i Arbejde. Jeg besklager, at Omstændighederne have hindret mig i at være tilstede saa tidligt, at jeg kunde høre den ærede første Talers Foredrag, men i Anledning af Slutningen deraf, som jeg hørte, skal jeg tillade mig at gjøre et Par korte Bemærkninger. Det ærede Medlem besværede sig navnlig over den Forandring, der er foregaaet i § 9, fra det Indhold, Paragrafen havde, da den blev vedtagen her ifjor, og som den er foreslaet af Regjeringen i Mar. Tidligere var Bestemmelsen den, at en offentlig Politisag kunde forlanges, naar nogen af Parterne havde taget Ophold i en anden Jurisdiktion, medens Paragrafen, som den nu er vedtagen i Landsstinget, bestemmer, at naar den ene Part har taget Ophold i en anden Jurisdiktion, kan den anden Part forlange en offentlig Politisag. Det forekommer mig, at Forandringen væsentlig er en Forbedring, og at de Urimeligheder, som § 9 indeholder, hvorledes den end affattes — ogsaa saaledes som den er affattet nu — mildnes væsentlig ved den forandrede Redaktion, idet der kommer mere Fornuft deri. Jeg har gjentagne Gange paavist, hvad jeg ikke skal komme tilbage til nu, at det bringer Forvirring ind i Forholdet at gjøre disse Sager til offentlige Politisager. Der kommer f. Ex. Forvirring med Hensyn til Bevisbyrden, naar Sagerne som Regel ere private Politisager og kun undtagelsesvis gjøres til offentlige Politisager. (Ogsaa i kriminalistisk Henseende har jeg tidligere paavist det Urimelige i, at Husbonden, medens han under almindelige Forhold ikke bliver straffet, naar han bortviser Lyendet af Tjenesten eller negter at modtage det i Tjenesten, men kun kommer til at give Lyendet Erstatning i Overensstemmelse med Lyendelovens Bestemmelser, derimod skal kunne idømmes Straf under en offentlig Politisag i det Tilfælde, at Lyendet forandrer Opholdssted. Det er jo en stor Urimelighed, at en Persons Strafbarhed skal være afhængig af, om en anden Person stifter Opholdssted eller ikke. Saaledes som det nu er foreslaet, ere disse Ulemper vel ikke blevne fjærnede, men det er dog en ganske rimelig Sag, at Bestemmelsen er bleven indskrænket til, at der kun i det Tilfælde, at den anden Part har taget Ophold i en anden Jurisdiktion, kan forlanges offentlig Politisag; thi hvad er Meningen med denne Tilladelse til at faae en offentlig Politisag? Det er jo den, at man mener — jeg tror nu ikke, det er ganske sandt —, at man derved paa en lettere Maade kan komme til sin Ret overfor den Paa-gjældende, naar han har forladt Jurisdiktionen, og man ikke kan finde hans Opholdssted. Jeg